

МИХАИЛ БУЛГАКОВ

ВИЕЛИЦА

Част 4 от „Записки на младия лекар“

Превод от руски: Лиляна Минкова, 1986

chitanka.info

*Ту кат звяр същински вие,
ту заплаче кат дете.*

Цялата тази история почна с това, че както разказа всезнаещата Аксиния, счетоводителят Палчиков от чифлика в Шалометиево се влюбил в дъщерята на агронома. Пламенната любов изпепелявала сърцето на клетника. Той отишъл в околийския град Грачовка и си поръчал костюм. Ушили му приказен костюм и не е изключено сивите райета на панталона на счетоводителя да са решили съдбата на клетника. Дъщерята на агронома се съгласила да му стане жена.

Що се отнася до мене, доктор в N-ската участъкова болница в еди-коя си губерния, след като ампутирах на едно момиче крака, натрошен от мъначката за лен, толкова се прославих, че едва не загинах под бремето на славата си. По утъпканите снежни пътища при мен почнаха да пристигат за преглед по сто души селяни на ден. Аз вече не обядвах. Аритметиката е жесток наука. Да допуснем, че за всеки от своите сто пациенти съм отделял само по пет минути... пет! Петстотин минути — това са осем часа и дващест минути. И то, забележете, без прекъсване. Освен това имах и стационар с трийсет души. А нали правех и операции.

С една дума, като се прибирах от болницата в девет часа вечерта, нито ми се ядеше, нито ми се пиеше, нито ми се спеше. Имах само едно желание — да не ме викнат при родилка. А пък то за две седмици ме откараха поне пет пъти с шейна през нощта.

В очите ми се появи тъмна влага, над носа ми се очерта вертикална бръчка — като червей. Нощем сънувах, като през трепкаща мъгла, несполучливи операции, оголени ребра, а ръцете си в човешка кръв и се събуждах в лепкава студена пот въпреки нажежената кахлена печка.

На визитация крачех енергично, а след мен стремително се носеха фелдшерът, фелдшерицата и двете санитарки. Когато спирах пред легло, на което се топеше от температурата и жално дишаше болен, аз изцеждах от мозъка си всичко, събрано в него. Пръстите ми

шареха по сухата, пламтяща кожа, заничах в зениците, почуквах ребрата, слушах как тайнствено бие някъде дълбоко сърцето и ме изпълваше една-единствена мисъл — как да го спася? И този да спася! И този! Всички!

Водеше се битка. Тя започваше всяка сутрин на бледата снежна светлина, а завършваше на жълтото примигване на ярката петромаксова лампа.

„Любопитно ми е как ще свърши всичко това? — питах се аз нощем. — Защото те ще пристигат с шейните и през януари, и през февруари, и през март.“

Писах в Грачовка и учтиво напомних, че на N-ския участък му се полага още един лекар.

През равния снежен океан писмото замина с шейна на четирийсет версти път. След три дена дойде отговорът: пишеха ми, че да, разбира се, разбира се... Непременно... само че не веднага... засега нямамо кой да дойде...

Писмото завършваше с ласкави отзиви за работата ми и с пожелания за нови успехи.

Окрилен от тях, аз продължих да тампонирам, да инжектирам противодифтеритна ваксина, да отварям огромни циреи, да слагам гипс...

Във вторник дойдоха не сто, а сто и единайсет души. Свърших прегледите в девет часа вечерта. Докато заспивах, се мъчех да отгатна колко ли ще са утре, в сряда. Сънувах, че са дошли деветстотин души.

Утрото, което надникна през прозореца в спалнята, беше някак особено бяло. Отворих очи, без да разбирам какво ме е събудило. После съобразих — някой чукаше.

— Докторе — познах гласа на акушерката Пелагея Ивановна, — буден ли сте?

— Аха — отговорих дрезгаво в просъница.

— Дойдох да ви кажа да не бързате за болницата. Само двама души са пристигнали.

— Ами! Шегувате ли се?

— Честна дума. Виелицата, докторе, виелицата — повтори тя радостно през ключалката. — Пък тези двамата са с кариеси. Демян Лукич ще им извади зъбите.

— Виж ти!... — И аз, кой знае защо, дори скочих от леглото.

Чудесен ден беше. След визитацията цял ден обикалях апартаментите си (на лекаря беше предоставено шестстайно жилище и, кой знае защо, двуетажно — три стаи горе, а кухнята и още три стаи долу); свируках си мелодии из опери, пуших, барабанях по стъклата... А навън ставаше нещо, което не бях виждал. Нямаше небе, нямаше земя. Нещо бяло се въртеше, извиваше се във всички посоки, нагоре и напърно, сякаш дяволът се забавляваше с прах за зъби.

По обяд наредих на Аксиния, изпълняваща длъжността готвачка и чистачка в жилището на доктора, да кипне в трите кофи и в котела вода. От месец не се бях къпал.

Измъкнахме с Аксиния от килера корито с фантастични размери. Сложихме го на пода в кухнята (в N-ск за вани не можеше, разбира се, и дума да става; вани имаше в болницата, но не работеха).

Към два часа през деня мрежестата вихрушка забележимо проредя, а аз седях в коритото гол и със сапунисана глава.

— Виж, това е кеф... — мърморех с наслада и си плисках гърба с гореща вода — виж, това е кеф! А после, ако щете да знаете, ние ще обядваме, а после ще заспим. Ако си отспя, утре могат и сто и петдесет души да заповядат. Какво ново, Аксиния?

Аксиния седеше зад вратата и чакаше операцията къпане да приключи.

— Счетоводителят на Шалометиевския чифлик ще се жени — отговори Аксиния.

— Ами? Съгласила се е?

— Ми да! Пък той влюбен... — отговори ми напевно Аксиния, като тракаше със съдовете.

— Годеницата красива ли е?

— Първа хубавица! Руса, тъничка...

— Я виж ти!

И в същия миг вратата изгромоли. Полях се навъсено с вода и се заослушвах.

— Ама докторът се къпе... — извиваше Аксиния.

— Бръм... бръм... — боботеше бас.

— Бележка за вас, докторе — изписука Аксиния през ключалката.

— Пъхни я под вратата.

Измъкнах се от коритото и като потрепервах и негодувах срещу съдбата, поех от ръцете на Аксиния влажното пликче.

— Ще има да вземат! Направо от коритото — не тръгвам! Аз не съм ли човек? — казах си не много уверено и разпечатах в коритото бележката.

Уважаеми колега (тлъста удивителна). Умол (задраскано) настойчиво ви моля незабавно да дойдете. Вследствие на удар в главата жената е с кръвоизлив от кухините (задраскано) от гърлото. Тя е в безсъзнание. Не мога да се справя. Настойчиво ви моля. Конете са чудесни. Пулсът е слаб. Камфор имам. Доктор (подписът нечетлив).

„Не ми върви в този живот“ — тъжно си казах аз, загледан в пламтящите в печката дърва.

— Мъж ли донесе бележката?

— Мъж.

— Кажи му да влезе.

Той влезе и ми заприлича на древен римлянин заради блестящата каска, надяната над ушанката. Беше с вълча шуба и ме лъхна тънка ледена струя.

— Защо сте с каска? — попитах, прикривайки с чаршафа недоизмитото си тяло.

— Пожарникар съм, от Шалометиево. Пожарна команда си имаме... — отговори римлянинът.

— Кой е докторът, дето ми пише?

— Гостенин е на нашия агроном. Млад доктор. А нас нещастие, много голямо нещастие ни сполетя...

— Коя е жената?

— Годеницата на счетоводителя.

Аксиния изохка зад вратата.

— Какво е станало? (Чу се как тялото на Аксиния се залепи за вратата.)

— Вчера беше годежът, а след него счетоводителят рече да я поразходи с шейничка. Впрегна едно бързо конче, настани я и хайде — през портата. Пък кончето като препусна отведнъж, като подхвърли

момичето и то с челото — право в гредата. И изхвърча от шейната. Такова нещастие — думи нямам... А счетоводителя го пазят да не се обеси. Полудял е.

— Ама аз се къпя — измънках жално, — защо не я докарайте тук? — И с тези думи си полях главата и сапунът се стече в коритото.

— Немислимо е, уважаеми гражданино доктор — прочувствено изрече пожарникарят и скръсти молитвено ръце, — невъзможно е. Ще умре момичето.

— Но как ще стигнем? В тая виелица?

— Ама моля ви се, тя стихна. Съвсем е стихнала. Конете са бързи и съм ги впрегнал един зад друг. За час ще долетим.

Изпъшках кротко и се измъкнах от коритото. Облях се настървено с две кофи вода. После, приклезнал пред зейналата врата на печката, си пъхах в нея главата, поне малко да я изсуша.

„Възпалението на белите дробове ми е сигурно. И то крупозно — след такова пътуване. Но най-важното е, че не зная какво ще правя с жената. Ако се съди по бележката на онзи лекар, той е по-неопитен и от мен. И аз какво ли зная, но за половин година практика се пообиграх, а той сигурно е съвсем бос. Изглежда, току-що е завършил. И мисли, че съм опитен...“

Докато размишлявах така, дори не забелязах как съм се облякъл. А то беше сложна работа: панталон и риза, валенки, върху ризата кожено яке, отгоре палтото, а върху него овчи кожух и най-сетне калпак; чантата, а в нея кофеин, камфор, морфин, адреналин, екартьори, стерилен материал, спринцовка, сонда, браунингът, цигарите, кибритът, часовникът, слушалката.

Не ми се видя никак страшно, въпреки че, когато излязохме от селото, се стъмваше и денят вече се топеше. И сякаш по-слабо навяваше. Някак косо, откъм едната страна, в дясната ми буза. Пожарникарят напълно закриваше от мене задницата на първия кон. Впрегнатите един зад друг коне наистина потеглиха бодро и шейната заподскача по трапищата. Свих се на дъното, веднага се стоплих, помислих си за двойната пневмония, за това, че девойката има може би вътрешна фрактура на черепа, някое парче се е забило в мозъка...

— Конете на пожарната ли са? — попитах през яката от овча кожа.

— Аха... а... — измърмори коларят, без да се обръща.

— Докторът нещо направи ли й?

— Ами той... аха... а... той рече, че по венерическите болести се бил изучил... даа...

— Ахаа... — заплюшя виелицата в горичката, а после свирна отстрани и препусна... И почна да ме люшка, люшка, люшка... докато се озовах в Москва, в Сандуновските бани. Както си бях с кожуха, в съблекалнята, и целият плувнах в пот. След това пламна факел, лъхна студ, аз отворих очи, видях сиянието на кървав шлем, помислих, че има пожар... после се опомних и разбрах, че сме пристигнали. Аз съм пред прага на бяло здание с колони, навярно от времето на Николай I. Наоколо е дълбок мрак, а са ме посрещнали пожарникарите и пламъкът танцува над главите им. Веднага измъкнах от цепката на кожуха часовника и видях, че е пет. Значи пътували сме не един, а два часа и половина.

— Пригответе ми веднага коне за връщане — казах аз.

— Слушам — отговори коларят.

Сънен и мокър, сякаш с компрес под коженото яке, аз влязох в антрето. Отстрани плисна светлината на лампа, ивицата легна върху боядисания под. И веднага дотича русокос млад човек с уплашени очи, и с панталон с току-що изгладени ръбове. Бялата му вратовръзка на черни точки се беше изкривила, жабото стърчеше като изкорубено, но сакото беше безукорно, съвсем ново и гънките му бяха като метални.

Човекът размаха ръце, вкопчи се в кожуха ми, разтърси ме, притисна се към мен и почна тихо да възклищава:

— Миличък мой... докторе... по-бързо... тя умира. Аз съм убиецът. — Той погледна някъде встрани, сурово и мрачно разтвори очи, каза някому: — Така е, убиец съм.

После заридя, вкопчи се в редките си коси, дръпна ги и аз видях, че наистина скубе кичури и ги намотава на пръсти.

— Престанете — казах аз и му стиснах ръката.

Някой го повлече. Дотичаха някакви жени.

Съблякоха ми кожуха, поведоха ме по празнични килимчета и ме доведоха до бяло легло. От стола стана да ме посрещне младият лекар. Очите му бяха измъчени и смутени. За миг в тях проблесна учудване, че и аз съм млад като него. Всъщност приличахме на два портрета на едно и също лице, и то от същата година. Но после той така ми се зарадва, че чак се задъха.

— Колко се радвам... колега... ето... виждате ли, пулсът отслабва. Аз съм всъщност венеролог. Ужасно се радвам, че дойдохте...

На масата върху парче марля бяха сложени спринцовка и няколко ампули камфор. През вратата долетя плачът на счетоводителя, затвори вратата и зад гърба ми изникна фигурата на жена в бяло. В спалнята цареше полумрак, лампата беше покрита от едната страна с парче зелен плат. В зеленикавата сянка върху възглавницата лежеше лице, бяло като платно. Разпилените руси коси висяха на кичури. Носът се беше заострил, а ноздрите бяха запушени с порозовял от кръвта памук.

— Пулсът... — прошепна ми лекарят.

Поех безжизнената ръка, с вече привичен жест допрых пръсти и потръпнах. Под пръстите ми пулсът ситно и учестено затрепера, после взе да прекъсва, да се изопва като конец. Усетих познатото присвиване под лъжичката, както винаги, когато гледах смъртта очи в очи. Аз я ненавиждам. Успях да счупя връхчето на ампулата и да всмуча със спринцовката си тлъстата течност. Но я инжектирах вече машинално, напъхах я без нужда под кожата на моминската ръка.

Долната челюст заподскача, сякаш девойката се давеше, после увисна, тялото се напрегна под одеялото, замря някак и се отпусна. Под пръстите ми изчезна и последната нишка.

— Умря — казах на ухото на лекаря.

Бялата фигура с прошарени коси рухна върху изопнатото одеяло, притисна се към него и се разтресе от ридания.

— По-тихо, по-тихо — казах аз на ухото на тази жена в бяло, а лекарят погледна страдалчески към вратата.

— Той ме измъчи — много тихо каза лекарят.

Ние двамата направихме така: оставихме плачещата майка в спалнята, никому нищо не казахме и отведохме счетоводителя в отдалечена стая.

Там аз му казах:

— Ако не позволите да ви сложим инжекция, нищо не можем да правим. Вие ни измъчвате, пречите ни да работим.

Тогава той се съгласи; с тих плач свали сакото, ние навихме ръкава на празничната му годежна риза и му инжектирахме морфин. Лекарят отиде при мъртвата, уж да ѝ помага, а аз останах при

счетоводителя. Морфинът подействува по-бързо, отколкото очаквах. След четвърт час, като все по-тихо и несвързано се вайкаше и хълцаше, той почна да се унася, а после сложи мокро от сълзите лице върху ръцете си и заспа. Не чу суетенето, риданията, шумоленето и приглушените вопли.

— Чуйте, колега, опасно е да тръгвате. Може да се заблудите — шепнеше ми лекарят във вестибюла. — Останете да пренощувате...

— Не, не мога. На всяка цена ще си тръгна. Обещаха веднага да ме откарат.

— Ех, те ще ви откарат, но ви предупреждавам...

— Имам трима тежко болни от тиф, не мога да ги оставя, трябва да ги видя и през нощта.

— Е, ваша воля...

Той разреши спирт с вода, аз го изпих и пак там, във вестибюла, хапнах парче шунка. Стомахът ми се постопли и мъката в сърцето ми понамаля. Влязох за последен път в спалнята, погледнах мъртвата, надникнах и при счетоводителя, оставих на лекаря ампула морфин и навлечен, излязох на стълбището.

Там фучеше, конете се бяха оклюмали, шибани от снега. Пламъкът на факела се мятеше.

— Нали знаете пътя? — попитах аз, увивайки уста.

— Бе пътя го знаем — отговори ми много тъжно коларят (той беше вече без шлем), — ама да бяхте останали да преспите...

Дори по ушите на калпака му личеше, че ужасно не му се тръгва.

— Трябва да останете — добави и човекът, който държеше разярения факел, — страшно е в полето.

— Дванайсет версти... — навъсено замърморих аз — ще ги минем. Чакат ме тежко болни... — И се качих в шейната.

Признавам си, не добавих, че само при мисълта да остана, безсилен и ненужен, в дома, сполетян от беда, ми се струваше непоносима.

Коларят се плъсна, отчаян, на капрата, намести се, олюля се и ние префучахме през портата. Факелът изчезна, сякаш потъна или угасна. Но след миг ми направи впечатление друго. Като се обърнах с мъка, видях, че не само факелът е изчезнал, но и Шалометиево с всичките му постройки се е стопило, като в сън. И това неприятно ме прободеше.

— И таз добра... — си помислих, или може би измърморих аз. Подадох за малко нос и пак го скрих, толкова отвратително беше. Целият свят се беше свил на кълбо и то подскачаше на всички страни.

За миг в ума ми се мярна мисълта дали да не се върна. Но аз я пропъдих, зарових се по-дълбоко в сеното на дъното на шейната, като в лодка, свих се, затворих очи. Веднага изплуваха зеленият плат върху лампата и бялото лице. Изведнъж ми просветна: „Фрактура на долната част на черепа... Да, да, да... Ах-ха... точно така!“ Изпълни ме абсолютна увереност, че това е правилната диагноза. Беше ме осенило. Но защо ли? И сега, пък и преди малко да беше — какъв смисъл? Можех ли нещо да направя? Каква ужасна съдба! Колко нелепо и страшно е да живееш на този свят! Какво ли ще стане сега в дома на агронома? Само като си помислиш, и ти става непоносимо тежко! После ми дожаля за мен: колко е труден животът ми! Хората сега спят, печките са напалени, а аз пак не можах даже да се изкъпя. Виелицата ме подмята като лист. Хубаво, ще се прибера и току-виж, пак ме откарали нанякъде. Ще има да си хвърча с виелицата. Аз съм сам, а пък болните са хиляди. Ей на, ще хвана възпаление на белите дробове и ще си умра тук и аз... И както се бях разчувствувал, потънах в мрака, но за колко време, не зная. Този път не се озовах в баня, а ми стана студено. Все по-студено и по-студено.

Когато отворих очи, видях черен гръб, а после съобразих, че не пътуваме, а сме спрели.

— Пристигнахме ли? — попитах, опулил мътни очи.

Черният колар мъчително се размърда, после изведнъж слезе и ми се стори, че го върти на всички страни... Заговори ми крайно непочтително:

— Аха, пристигнахме! Като не послушахте хората... На какво прилича това! И себе си ще погубим, и конете...

— Пътя ли загубихме? — Тръпки ми полазиха по гърба.

— Какъв ти път — отговори ми с разстроен глас коларят, — сега целият свят ни е път. Затрихме се за нищо и никакво... Четири часа пътуваме, ама закъде... Я вижте какво става...

Четири часа. Аз се размърдах, напипах часовника, измъкнах кибрита. Защо ли? Нямаше смисъл, нито една клечка не се запали. Драснеш, проблесне и пламъчето като близнато изгасне.

— Казах ви — близо четири часа — изрече с погребален глас коларят, — сега какво да правим?

— Но къде сме?

Въпросът беше толкова глупав, че коларят не сметна за необходимо да ми отговори. Той се въртеше на всички посоки, но от време на време ми се струваше, че е неподвижен, а аз се въртя в шейната. С мъка слязох и веднага разбрах, че при плазовете снегът ми е до коляно. Задният кон беше затънал в преспата до корем. Гривата му висеше като коса на незабрадена жена.

— Те ли спряха?

— Те. Изтормозиха се добичетата...

Изведнъж си спомних някои разкази и кой знае защо, изпитах злоба към Лев Толстой.

„Кефа си е карал в Ясна Поляна — мислех си аз, — не са го водили при умиращи...“

Дожаля ми за пожарникаря и за мен. После усетих нов пристъп на див страх. Но го сподавих в гърдите си.

— Това е малодушие... — измърморих през зъби.

И ме преизпълни бурна енергия.

— Виж какво, чичо — заговорих аз, усещайки как зъбите ми изстиват, — не бива да се предаваме, че току-виж, наистина сме отишли по дяволите. Конете постояха, поотдъхнаха си, трябва да продължим. Вие хванете предния кон за юздата, пък аз ще карам. Трябва да се измъкнем, че ще ни затрупа.

Ушите на калпака издаваха отчаяние, но коларят се затътри напред. Като куцаше и затъваше, той стигна до предния кон. Впрягът ми се стори безкрайно дълъг. Фигурата на коларя се размаза пред погледа ми, виелицата навяваше в очите ми сух сняг.

— Дийй — запъшка коларят.

— Дий! Дий! — взех да викам и аз и заплюях с юздите.

Конете бавно потеглиха, замесиха снега. Шейната се олюляваше като върху вълни. Коларят ту наедряваше, ту се смаляваше, проправяше си път напред.

Към четвърт час се придвижвахме така, докато не усетих найсетне, че шейната заскърца някак по-равномерно. Радост ме заля, щом видях как бързо се замяркаха задните копита на коня.

— Не затъваме, на пътя сме! — извиках аз.

— Хо... хо... — обади се коларят. Той изкуцука към мен и веднага порасна.

— Пътят е май — с радостен и даже разтреперан глас се обади пожарникарят. — Само да не го загубим пак... Е, дано...

Сменихме си местата. Конете ни понесоха по-пъргаво. Виелицата сякаш се свиваше и ми се стори, че взе да поотслабва. Но и над нас, и встрани всичко беше мътилка. Вече не се надявах, че ще стигнем именно в болницата. Исках само да стигнем някъде. Нали всеки път води към човешко жилище.

Конете изведнъж силно дръпнаха, заработиха по-живо с краката. Зарадвах се, още без да разбирам причината.

— Дали не усетиха жилище? — попитах.

Коларят не ми отговори. Надигнах се в шейната в се завзирах. Странен звук, мъчителен и злобен, изникна от мъглата, но бързо угасна. Стана ми, кой знае защо, неприятно, спомних си счетоводителя и как тъничко скимтеше, сложил глава на ръцете си. Изведнъж различих вдясно тъмна точка, тя порасна колкото черна котка, после стана още по-голяма и се приближи. Пожарникарят изведнъж се обърна към мен и аз видях как челюстта му подскача. Попита ме:

— Видяхте ли, гражданино доктор?...

Единият кон се метна вдясно, другият вляво, пожарникарят се стовари за миг върху коленете ми, изохка, изправи се, опря крака и заопъва юздите. Конете изхриптяха и препуснаха. Те вдигаха буци сняг, размятаха го, теглеха неравномерно и трепереха.

И по моето тяло няколко пъти минаха тръпки. Щом се поовладях, аз бръкнах в пазвата си, извадих браунинга и се проклех, че съм забравил вкъщи втория пълнител. Добре де, като не останах да пренощувам, поне факел да бях взел! Представих си кратичкото съобщение във вестника за мен и за клетия пожарникар.

Котката стана колкото куче и се затъркаля недалеч от шейната. Обърнах се и видях съвсем наблизко зад шейната втора четирикрака твар. Мога да се закълна, че беше с остри уши и се плъзгаше след шейната леко като по паркет. Нещо заплашително и нагло имаше в устрема ѝ. „Глутница ли са или само два?“ — питах се и при думата „глутница“ сякаш с вряла вода ме заляха под кожуха и пръстите на краката ми престанаха да мръзнат.

— Хвани се здраво и задържай конете, че ще стрелям — казах аз, но не със своя, а с непознат за мен глас.

В отговор коларят само изохка и сви глава в раменете. Пред очите ми проблесна и оглушително гръмна. После втори и трети път. Не помня колко минути подскачах на дъното на шейната. Чувах дивото, скимтящо хъркане на конете, стисках браунинга, ударих си главата в нещо, исках да се измъкна от сеното и със смъртен страх си представих как ще усетя изведнъж върху гърдите си огромното жилаво тяло. Вече виждах мислено разкъсаните си черва.

В това време коларят взе да вие:

— Охо... хо... ето го... ето го... Господи, спаси ни, спаси...

Справих се най-сетне с тежкия кожух, освободих ръце, станах. Черните зверове вече ги нямаше нито отзад, нито отстрани. Духаше по-слабо и поносимо, а сред редичката пелена трепкаше най-очарователното око, което бих разпознал сред хиляди, което разпознавам и сега — трепкаше фенерът на моята болница. Зад него тромаво се извишаваше нещо тъмно. „Много по-красива е от дворец...“ — помислих си аз и изведнъж, изпаднал в екстаз, пуснах още два куршума от браунинга си назад, натам, накъдето изчезнаха вълците.

Пожарникарят беше застанал по средата на стълбата, свързваща двата етажа на великолепното лекарско жилище, аз — на горния ѝ край, а Аксиния, облечена с кожух — най-долу.

— Да ме позлатите — заговори коларят, — ама аз втори път... — Той не довърши, изпи на един дъх разреждения спирт, страшно изпъшка, обърна се към Аксиния и разперил ръце доколкото му позволяваше телосложението, добави: — Ей толчав...

— Умря ли? Не я спасихте? — попита ме Аксиния.

— Умря — отговорих аз равнодушно.

След четвърт час всичко утихна. Долу угасиха лампите. Останах горе сам. Не зная защо, нервно се усмигнах, разкопчах ризата, пак я закопчах, отидох до лавицата с книги, извадих тома по хирургия, исках да прочета нещо за фрактурите в долната част на черепа, но захвърлих книгата.

Когато се съблякох и се пъгнах под одеялото, близо половин минута ме тресе, после ме отпусна и по цялото ми тяло се разля топлина.

— Да ме позлатите — измърморих, заспивайки, — ама аз втори път не тръг...

„Ще тръгнеш не... ами ще тръгнеш...“ — засвири подигравателно вилицата. Тя се отърколи с грохот по покрива, после пропя в комина, излетя през него, изшумоля зад прозореца, изчезна.

„Ще тръгнете... ще тръг-не-те...“ — тракаше часовникът, но все по-тихо, по-тихо...

И нищо повече. Тишина. Сън.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.